

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Sententia negativa eligitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

- 6. Pater etiam sine filiatione formaliter habitus est infinite perfectus.
- 7. In quantum Persona opponitur, non exprimitur perfectionem.
- 8. Sequerentur plures distincte perfectiones.
- 9. Impugnatur responsio Jo. à S. Th.
- 10. Auctoritates contra multiplicationem perfectionum in Divinis.
- 11. Emissiones reselluntur.
- 12. Tolleretur aequalitas Personarum. *Cuna.*
- 13. Plures Persona essent aliquid perfectius, quam
- 14. Non qualibet Persona esset perfectus DEVS.
- 15. Responso de relatione transcendentali rejicitur.
- 16. Impugnatur infinitudo generis relativi.
- 17. Impugnatur responsio de perfectione eminentior & radicaliter habitus.
- 18. Impugnatur responsio de circuminsessione.
- 19. Impugnatur responsio de inaequalitate extensiva.
- 20. Respondetur ad objecta testimonia SS. PP.
- 21. Tria alia dissolvia testimonia.
- 22. Exponitur Damascenus.
- 23. Quomodo mysterium Trinitatis pertineat ad perfectionem.
- 24. Exponitur in quo sensu Pater major sit Filio.
- 25. Occurritur testimonio è S. D. de sumptis.
- 26. Nilul deest Divinis relationibus in suo genere nullum exprimente actum.
- 27. Bonum non aequè perfectè est predicatum transcendens, sicut ens, res & unum.
- 28. Diluitur argumentum Contentioni.
- 29. Divinae relationes vi propriae lineae non continent perfectionem hypostasis creatae secundum utrumque ejus minus.

§. I.

Sententia negativa eligitur.

1. Divinae relationes completè & adaequatè accipiuntur, tam secundum esse in, quam secundum esse ad, dicitur haud dubiè infinitam perfectionem, cum esse in Divinarum relationum sit earundem esse substantiale infinite perfectum. Quae causa est, quod relativae substantiae adorandae proponantur in praefatione Ecclesiae, ut in Personis proprietas, & in maiestate adoretur aequalitas. Sexta quoque Synodus act. 18. tribus relativis subsistentiis perfectionem tribuit, dicens: *credimus unam substantiam, in tribus subsistentiis Trinitatem, propter subsistentiarum perfectionem.*

Sola nec levis est controversia, utrum relatio secundum esse ad, & ratione habitudinis ad terminum dicat aliquam perfectionem, quam tractant Interpretes S. Th. super hanc q. 28. a. 2. & q. 42. a. 3. Pro affirmativa stant Aureolus in 1. d. 19. q. 2. a. 3. Bachon. in 1. dist. 19. Suarez. l. 3. d. Trin. cap. 9. Zuniga de Trin. Disp. 5. dub. praeter complures RR. cum quibus ex parte consentit ex Thomis Joan. à S. Th. disp. 13. a. 3. & Contentionus. Negativam tuerent Scotus quodl. 5. & in 1. dist. 2. post q. 5. Ad 1. questionem dico. Caprecus. Caprecus, Salmantic. Gonet. Godoyus Eminentiissimus Aguirre to. 2. disp. 73. sc. 2. 3. 4. & ex RR. Esparza q. 40.

CONCLUSIO. Divinae relationes secundum explicitam rationem habitudinis ad terminum a perfectionibus absolutis virtualiter distinctam nullam expriment perfectionem.

Probatum primò auctoritate & rationibus Angelici Doctoris, quia non modò juxta doctrinam

R. P. Mez. g. Theol. Schol. Tom. I.

ipsum, sed etiam Scoti, relatio, ut praecise dicit respectum ad terminum, sic neque perfectionem, neque imperfectionem exprimit. Perfectum quippe dicitur tale vel ab actu existendi, vel ab habitudine ad ipsum: secundum hoc enim aliquid dicitur perfectum, secundum quod est in actu. q. 4. a. 1. Et in tantum est perfectum unumquodque, in quantum est in actu. Ubi S. D. per To actum intelligit praecipue actum existendi: sed relationes praecise secundum esse ad non dicunt ullum actum existendi, vel habitudinem ad ipsum: ergo ut sic nullam dicunt bonitatem.

Rursus ex eisdem S. D. mente infra q. 12. a. 4. 3. ad 2. dignitas seu perfectio est de absolutis; adeoque dicitur habitudinem ad subiectum vel quasi subiectum, quod perficit, estque actus ipse, cui inest: atqui relatio secundum propriam rationem relativam non dicitur habitudinem ad subiectum, tanquam illud perficiens; sed meram habitudinem ad terminum: ergo formaliter non dicitur perfectionem, sed ab ipsa praeficitur. Ideo S. Thomas relationes ab illis accidentibus discriminans hic q. 28. ad 2. dicit. *quod relationes secundum id, quod relationes sunt, inveniuntur esse assistentes, non intrinsecus assistentes.* Et q. 8. d. pot. a. 2. citat Philoloph. 5. metaphyl. dicentem. *Quod scientia, in quantum est relatio, non est scientia, sed scibilis.*

Probatum secundò ratione. Si esse ad relationis foret perfectio, esset & non esset infinita perfectio. Esset ex hypothesi: non esset, quia perfectio formaliter infinita formaliter continet omnem perfectionem: sed relatio secundum esse respectivum non continet formaliter omnem perfectionem, eò ipso quòd oppositam relationem (quae etiam supponitur esse perfectio) se formaliter & realiter excludit. Quo etiam ex capite non esset perfectio simpliciter simplex, quia haec non debet formaliter, multo minus realiter excludere perfectionem aequalem, aut meliorem se, sed relatio Divina v. g. paternitas excludit filiationem aequè infinitam in perfectione, quam sit ipsa paternitas: ergo.

Probatum tertio. Implicatur una Divina Persona non habeat perfectionem, quam habet altera: sed si relatio in conceptu relativo sit perfectio, una Persona non habebit perfectionem, quam habet altera: ergo. Major Probatum. Quia hac ratione Divinae Personae non essent infinite perfectae, siquidem cuilibet ipsarum deesset aliqua relativa perfectio. Sed neque forent aequales in perfectione: quia secundum meliorem sententiam Philosophorum, forma & essentiae rerum se habent ut numeri, in quibus aequalitas cum specifica differentia stare non potest. Si ergo una Persona haberet perfectionem essentialiter etiam à perfectione relativa alterius Personae, etiam in perfectione non esset aequalis cum illa.

Probatum quartò. Illa forma non est formaliter perfectio, quia formaliter non habita, nihilominus formaliter habetur & possidetur omnis perfectio: atqui Pater aeternus v. g. sine filiatione, quam non habet, nec habere potest, nihilominus habet & formaliter possidet omnem perfectionem: ergo forma filiationis formaliter non est perfectio. Minor probatur, quia Pater sine filiatione est formaliter infinite perfectus & actus purissimus: ergo non potest ipsi deesse ulla formalis perfectio, prout amplius constabit ex dicendis §. seq.

F f

Con-

Confirmatur. Si relatio formaliter esset perfectio; tunc essentia Divina accepta unâ cum filiatione formaliter habitâ esset perfectior, quàm ut seorsim, & præsuppositivè ad filiationem accepta: sed consequens est absurdum: ergo & antecedens. Minor probatur: quia sequeretur, quod Pater non haberet essentiam formaliter infinitè perfectam.

7. Probatur quintò. Relationes Divinæ secundum eam rationem non possunt exprimere perfectionem, secundum quam exprimunt oppositionem in Personis: sed secundum formalem rationem respectus & habitudinis ad terminum exprimunt oppositionem relativam inter personas: ergo secundum formalem rationem respectus & habitudinis ad terminum, perfectionibus absolutis virtualiter superadditam, non possunt exprimere perfectionem. Minor est certa, Major probatur. Implicat, ut in actu puro infinitè perfectio reperiri oppositio, adeoque etiam exclusio perfectionum: ergo in quantum exprimitur oppositio, implicat exprimi perfectionem. Sed hæc ratio roborabitur ex sequenti.

§. II.

Implicat multiplicatio perfectionum in Divinis.

8. **M**AGNUM robur præmissæ nostræ assertioni accedit ex hac ratione. Si Divinæ relationes formaliter dicerent & adderent perfectionem supra perfectionem essentia, darentur actu in DEO plures realiter & formaliter perfectiones: sed hoc est absurdum: ergo & id, ex quo sequitur. Ad hoc argumentum oppositæ sunt, & è diametro adversæ responsiones Adversariorum. nam Vasquez & Joan. à S. Th. negant sequelam majoris; econtrâ Contentonson aliique plures concessâ sequelâ plurium perfectionum relativarum, negant absurditatem in minori subsumptam. Itaque contra priorem responsionem.

Sequela majoris probatur: Ea, quæ competunt Divinis relationibus ex formali & differentiali ratione suæ lineæ, illa multiplicantur in Divinis: sed juxta Adversarios perfectio & bonitas competit Divinis relationibus ex formali & differentiali ratione lineæ relativæ, absolutis perfectionibus virtualiter superaddita: ergo perfectio quoque & bonitas multiplicatur. Major ostenditur. In quibus Divinæ relationes & personæ sibi mutuo opponuntur, illa realiter multiplicantur, sed in iis, quæ sunt propria relationibus, & formaliter pertinent ad lineam relativam, Divinæ relationes & personæ sibi mutuo opponuntur: ergo illa realiter multiplicantur. Sic quia hypostasis DEO convenit ex proprietate & ratione lineæ relativæ; ideo hypostasis & personæ realiter multiplicantur.

- Unde non eluctaris difficultatem, si dicas cum Joan. à S. Th. Ideo non multiplicari perfectiones relativas, quia relatio non exprimit perfectionem sub ordine ad terminum, sed sub ordine ad subiectum, quod cum unicum sit, nempe essentia Divina, etiam una tantum potest esse perfectio.

Contra enim est primò, quod Divinæ relationes non per ordinem ad terminum, sed ad naturam, quam terminant, & ad personam, quam constituunt, induunt rationem hypostasis, formæ hypostaticæ, & personalitatis; & tamen quia istæ ra-

tiones pertinent ad lineam relativam, habentque summam & formalem connexionem cum esse ad ipsarum relationum, atque habitudine ad terminum, idcirco realiter multiplicantur in Divinis: ergo pariter si perfectio habeat formalem ejusmodi connexionem cum esse ad relationis, ac pertinet formaliter ad lineam relativam, multiplicabitur in Divinis, tametsi dicatur per ordinem ad essentiam.

Contra est secundò. Linea relativæ, non nisi propter esse ad perfectionibus absolutis virtualiter distinguitur: sed per Adversarios perfectio competit Divinis relationibus secundum formalem vel explicitum conceptum lineæ relativæ, ut virtualiter distinctæ à perfectionibus absolutis: ergo perfectio competit Divinis relationibus secundum esse ad & ordinem ad terminum.

Minor quoque principalis argumenti, quod multiplicatio perfectionis in DEO sit magnum absurdum, probatur primò auctoritate SS. Augustini, & Thomæ Aquinatis: nam ille l. 5. d. Trinit. c. 8. negat dari tres magnos, & tres magnitudines in DEO his verbis: *Quemadmodum enim DEVS est Pater, Filius DEVS, & Spiritus S. DEVS est; ita magnus Pater, magnus Filius, magnus Spiritus S. non tamen tres magni, sed unus magnus.* & ad finem cap. *Sicut non dicimus tres essentias, sic non dicimus tres magnitudines, sed unam essentiam, & unam magnitudinem* item l. 7. d. Trinit. c. 1. *Non alio magnus, alio DEVS: sed eo magnus, quo DEVS: quia non aliud est magnum esse, & aliud DEVM esse.* Et cap. 8. seq. *Hoc illi est esse, quod bonum esse.* Et in l. 1. de Doctr. Christ. c. 5. *Eadem tribus aternitas, eadem incommutabilitas, eadem majestas, hoc est, dignitas & perfectio.* Et Ang. Doctor. in l. q. 42. a. 4. ad 2. *Sicut igitur eadem essentia, quæ in Patre est paternitas, in Filio est filiatio; ita eadem dignitas, quæ in Patre est paternitas, in Filio est filiatio.* Rursus q. 2. de pot. a. 4. ad 14. dicitur: *Sicut Paternitas in Patre, & Filiatio in Filio sunt una essentia, ita & sunt una dignitas & una paternitas.*

Sed quid aliud est perfectio, quàm dignitas, bonitas, majestas, magnitudo? cum enim in DEO non detur nisi quantitas virtutis, idem est DEO magnum esse, atque perfectum: ergo cum non sint admittendæ tres magnitudines, majestates, bonitates, dignitates, neque tres relative perfectiones sunt admittendæ.

Respondent: hæc testimonia loqui de magnitudine & dignitate absoluta, non de relativa.

Sed contra est primò: si præter magnitudinem absolutam daretur etiam relativa, non posset cum veritate negari, dari tres magnos, & tres magnitudines, sicuti quia præter rem de entitatem absolutam datur etiam relativa, non potest cum veritate negari dari plures res & entitates in DEO, consequens autem repugnat delegatæ auctoritati: ergo.

Contra est secundò. D. Augustinus comparat magnitudinem cum essentia & omnipotentia: sed in his nulla est multiplicatio: ergo neque in magnitudine. Vel certè non esset ratio, cur non eodem modo liceret dicere, esse tres aternitates, omnipotentias, &c. relativæ, sicut dicitur esse tres perfectiones relativæ.